

Autors: Joaquim Aloy i Bosch, Jordi Basiana i Obradors i Pere Gasol i Pujol. Col·laborador: Ramon Fons i Vilardell

1 CAP A LA CREACIÓ DEL SOCORS ROIG INTERNACIONAL

A MANRESA. Aquest document, datat el 29 de setembre del 1936, és la resposta per part del secretari general del Comitè Central del Socors Roig Internacional (SRI) a la sol·licitud que feia Carme Nieto, de Manresa, per crear un comitè local d'aquest organisme a la ciutat. Es demana que es faci una crida oberta a totes les forces polítiques, sindicals i associacions culturals perquè siguin presents a la constitució del comitè local de Manresa. El SRI desenvolupa una tasca molt important.

SOCORS ROIG INTERNACIONAL S.C.
CARRER AMADEU VIVES, 6, 8 i 10 - TELÈFON 24964 - BARCELONA
SOCORS ROIG INTERNACIONAL S.C.
COMITÈ CENTRAL

Barcelona 29 de Setembre de 1936
Companya Carme Nieto

Manresa.

Comarada: En resposta a la visita efectuada per un company de Manresa, el Comitè Central ha acordat demanar-vos realitzeu les tasques següents:

- 1a Convocar a Totes les organitzacions de caràcter polític, sindical, o cultural, a una reunió per a constituir el Socors Roig Internacional.
- 2a Sota el següent Ordre del Dia. 1er. Que es el S. R. I. Informe a càrrec del Delegat del Comitè Central. 2on Nomenament de Comitè Local.

Creiem que vos fareu cas de que es precis que el Socors tingui a Manresa la importància que mereix, res millor que fer com en altres llocs, i mirar després del informe del nostre company, de nomenar un Comitè Local compost d'un representant de cada organització.

Aquest C. C. espera de vosaltres, que contribuïreu com fins ara al engrandiment del Socors Roig Internacional, i estem disposats a ajudar-vos conjuntament amb vosaltres tota altra mena de procediments de més eficàcia.

Vos preguem de pendre bona nota del canvi de domicili del Socors Roig Internacional a Barcelona, es Passatge de Gràcia 36, Esperant escriureu o vindreu, i a mes avisareu el dia de la reunió que vos proposem.

Salutacions antifaxistes
Pel Comitè Central
El Secretari General

SOCORS ROIG INTERNACIONAL
(Secció Catalana)
COMITÈ LOCAL
Passatge de Pere III, núm. 40, 1er
MANRESA

Dijous 29 de Octubre de 1936

A las 8 de la nit començà la reunió extraordinària convocada amb el fin de deixar constituït el Comitè Local de forma definitiva, en aquesta reunió i estigueren representades las següents Organitzacions amb els delegats qui seiqueu:

RADIUM 2 delegats- A.G.R. I - SOCIETAT OCELLERA PRIMAVERA I - E.R.C. I - ESPORT CICLISTA MANRESA 4 - ESTAT CATALA I - S.N.P. Catalanes 2 - RACING 2 - SERVEI DOMESTIC I - COMADRONAS I - PENYA INTERROGANT 2 - INDUSTRIAS FERROVIARIAS I - PENYA CICLISTA MANRESANA 2 - FOOTBALL CLUB POBLE NOU 2 - CAMERERS I - FERROVIARIS CATALANS I - SOCIETAT ANTIGUA UNIO OCELLERA I - CUINERS 2 - PENYA COMPANYERISME 2 - El P.S.U. i U.G.T. si ve sels convocà no vingueren per estar ocupats en altres reunions.

L'ordre del dia era com següent:

- 1a Informe del treball desenvolupat pel Comitè Executiu durant el seu curt temps d'actuació.
- 2a Projectes a realitzar i preposicions General.
- 3a Constituït el Comitè definitiu.

S'estudia detingudament durant mes de dues hores aquests punts, es feren una diversitat de preposicions i a l'acord d'un vet de confiança al Secretariat, quedant per lo tant i per unanimitat constituït el Comitè Executiu amb la següent composició:

SECRETARI GENERAL	NARCIS FONTAS
D'ORGANITZACIÓ	JOSEF RODRIGUEZ FRANCOY
D'AJUDA	JESUS DALMAU
AGTCIO-PROPAGANDA	MAGRINA
D'ADMINISTRACIÓ	MARIA LAHOZ
REFUGI-ASIL	JOSEP CALVET

Aixaquem acte de Constitució i signen els secretaris elegits:

Secretari d'Organització

Secretari General

no firma per estar absent

2 EL SOCORS ROIG, CONSTITUÏT

Al cap d'un mes de la data del document anterior, el 29 d'octubre del 1936, es constituïa el SRI a Manresa. Aquí tenim l'acte de constitució de l'entitat. Entre els assistents, sobta veure-hi representades moltes més associacions recreatives i culturals

PAPERS DE LA REPÚBLICA EN TEMPS DE GUERRA (1936-1939)

L'ajut al front de guerra

L'ajut al front des de la rereguarda és quelcom fonamental si es vol guanyar una guerra. Així, l'estiu del 1936, l'objectiu immediat era subministrar tot allò que fes falta a les milícies de voluntaris que lluitaven contra els militars insurrectes.

D'aquesta manera, els comitès i els ajuntaments d'arreu de Catalunya organitzaren llistes de donatius "per contribuir a les despeses de la lluita contra el feixisme i per auxiliar les seves víctimes", alhora que adreçaven crides a la població per tal que fes donacions de menjar, de roba i de tot allò que necessitaven els combatents al front. Fins i tot, algunes empreses tèxtils, com ara les Sederes Balcells, col·laboraren gratuïtament en aquesta finalitat.

Al començament de la guerra, doncs, foren nombrosos els treballadors i les treballadores que oferiren donatius a favor dels combatents que lluitaven contra les forces militars revoltades, dels refugiats, dels hospitals... Normalment eren els sindicats i els partits polítics els que organitzaven aquests recaptos. S'organitzaven tot tipus d'esdeveniments per aconseguir ajut econòmic per a les necessitats generals del front, com ara festivals de teatre, de cinema, d'esport, de ball i de dansa.

Quan es féu evident que la guerra seria llarga, s'institucionalitzà i es reorganitzà tot el sistema d'ajut al front, tot i que sempre continuaren les campanyes per tal d'intensificar les aportacions voluntàries dels ciutadans. Ara bé, dins el marc de les fortes rivalitats entre les forces antifei-

xistes, els diversos partits i sindicats tenien les seves pròpies organitzacions assistencials i de solidaritat.

En aquest sentit, fou important el paper del Socors Roig Internacional (SRI), d'origen socialista soviètic i amb predomini d'entitats i simpatitzants d'aquesta tendència, presidida a Catalunya pel manresà Jaume Serra i Hünter. En el cas de Manresa, el SRI destacà en l'organització de l'ajut econòmic o de materials bàsics com ara roba o queviures als fronts de Madrid i d'Euskadi, i d'actes com el que tingué lloc al teatre Kursaal a favor de la construcció d'un nou Konsomol, nom d'un vaixell mercant soviètic enfonsat per la marina de guerra franquista.

Cal assenyalar que el POUM tenia el seu propi i molt actiu Socors Roig: organitzà el Cap d'Any del Combatent, que consistí a fer arribar un seguit d'obsequis a tots els milicians manresans que lluitaven al front, i també col·laborà en diverses campanyes, com les d'ajut a Madrid.

Una altra entitat amb una força important a Manresa era la Solidaritat Internacional Antifeixista, formada per militants i simpatitzants d'organitzacions anarquistes. Destacà especialment en tasques de suport per als seus nombrosos milicians que lluitaven al front.

A mesura que avançava la guerra i les dificultats augmentaven per a la població en general, les aportacions voluntàries inicials s'anaren reduint progressivament, fet que demostra un evident desànim en la rereguarda.

1 10 SET 1936

GENERALITAT DE CATALUNYA
CONSELLERIA DE DEFENSA

RADIO

Relació del producte obtingut en alguns dels Festivals Benèfics celebrats el propi diumenge dia 23 d'Agost a profit de les víctimes del feixisme i Milícies Antifeixistes.

Del Kursaal de Manresa	4.355'20
Olimpia Basquet-Bol S. Feliu Llobregat	115'10
Unió Deportiva Laietà	190'-
Comitè Servei Tellers Hort S. Andreu	359'55
Gavina Blava	450'70
Club Deportivo Europa	5.025'75
Catalunya Esport Club	50'20
Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra districte 7 ^a	287'-
De Gonzalez Presneda	25'-
Agrupació Cultural Nova Era	50'-
" Excursionista Nova Era	100'-
Redacció Solidaritat Obrera	1.000'-
Milicians Camp Europa	281'45
Cambres Café Miami	346'30
Festa de brans Monumental	15.357'90
Grup Aviadora Aerodrom Prat	32'-
Grup Natació Barcelona	2.375'-
30.411'15	quin total puja a

Barcelona 25 d'Agost del 1936

N.º 140

2

GENERALITAT DE CATALUNYA
CONSELLERIA DE DEFENSA

Oficina de Donatius, Recaptés i Festivals

Aquesta Oficina ha rebut d'Indicats Ferriaris CNT-UGT-Manresa 576'20 la quantitat de Pessetes cinc centesimes i Tanta siscent 20% destinades a engruixir la subscripció pro Milícies, víctimes del feixisme i Hospitals de sang.

Barcelona, 21 de Setembre del 1936

3

ORGANIZACION TELEFONICA OBRERA ESPAÑOLA COMITAT COMARCAL DE MANRESA

Relación del personal afecto a esta Organización que cede un día de haber del mes de la fecha a los fines que considere mas oportunos

Nº de Carnet	Nombres y Apellidos	Cantidad.
25	Angel Barceló Catalán	15'00
623	Rafael Combellas Sabidé	15'00
624	Lucas Medina Cepeda	15'00
626	Antonio López Gallardo	15'00
628	Carolina Blanco Rodríguez	15'00
629	Jaime Pérez Fernández	16'50
780	Baltasar García Tena	11'65
782	Angelina García Castellón	11'65
783	Angelina Carreras Morrell	11'65
784	Josefa Llana Castells	11'65
785	Samuel García Sebastián	11'65
787	Asunción Puigpoma Surich	11'65
791	Mercedes Serra Llana	15'00
1141	Marina Serra Vima	15'00
1142	José García Ruiz	15'00
1143	Mariano Camarero Sagrado	11'65
1157	Fuquita Escuder Grand	15'00
1158	Manolo Sánchez Molina	15'00
1298	Vicente Pachés	15'00
	888	
	Total..... 262'85	

La Compañera Eugenia Moreno carnet nº 25 no ha podido dejar el día de haber por encontrarse enferma como igualmente el asociado 1158 Agustín Torroella y el resto son los afiliados de Centros de Régimen familiar

4

Solidaridad Internacional Antifascista

Plaza del Combatiente. 6

MANRESA, 28 de Agosto de 1936

CONSEJO REGIONAL DE S. I. A. -Barcelona-

Estimados compañeros:

Por la presente sirva manifestaros que en Asamblea Extraordinaria, ha sido renovada la Junta de esta Localidad, pasando a formarla los siguientes compañeros:

Secretario: Salvador Loxano.
Vice-Secretario: Rosita Espinalt.
Contador: Juan Cerrano.
Cajero: Jose Puigós.
Vocal 1º: Codés
" 2º: Senyes
" 3º: Magdalena Clemente
" 4º: Solanes.

Lo que ponemos a nuestro conocimiento, para los efectos consiguientes, y al mismo tiempo os rogamos, os sirvais comunicarnos cuanto haiga de verticular a esta nueva Junta que sin duda como la otra le anime el buen propósito de trabajar incesantemente en pro de nuestra estimada Organización.

POR EL CONSEJO LOCAL
El Secretario,

1 UN FESTIVAL AL KURSAAL RECULL 4.300 PESSETES

Observem un document trobat a l'Arxiu de Salamanca de la conselleria de Defensa de la Generalitat que havia de ser llegit a la ràdio, per tal que arribés al màxim de gent possible i servis d'instrument de propaganda. Fa referència als beneficis obtinguts en els diversos actes celebrats arreu de Catalunya, el 23 d'agost del 1936, "a profit de les víctimes del feixisme i milícies antifeixistes". Hi podem veure que el festival que es realitzà al teatre Kursaal de Manresa recollí l'apreciable quantitat de 4.355,20 pessetes.

2 ELS SINDICATS FERROVIARIS, A FAVOR DE LES VÍCTIMES DEL FEIXISME

Document del setembre del 1936, de la conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya, en què consta el donatiu de 576,2 pessetes dels Sindicats de ferroviaris de CNT-UGT de Manresa a benefici de la subscripció a favor de les víctimes del feixisme.

3 ELS TREBALLADORS DE LA TELEFÒNICA OFEREIXEN UN DIA DEL SEU SOU

En aquest document es relaciona el personal de l'Organització Telefònica Obrera a Manresa (UGT) que cedeix un dia de sou per a la finalitat que es consideri més oportuna. El document és de l'abril del 1937. Totes les llistes d'aquest tipus eren tingudes en compte per la policia franquista a l'hora d'elaborar antecedents politico-socials de les persones que hi sortien.

4 LA SOLIDARITAT INTERNACIONAL ANTIFEIXISTA

Certificat de la Junta Local de la Solidaritat Internacional Antifeixista de Manresa, del 28 d'agost del 1938, que comunica la renovació de la junta al Consell Regional de la Solidaritat Internacional Antifeixista de Barcelona. La Solidaritat Internacional Antifeixista era composta per membres anarquistes, a diferència del Socors Roig Internacional, on predominaven els militants de partits de tendència socialista.

PROPER CAPÍTOL:

Refugiats de guerra a la Catalunya central. Parlarem d'un drama humà: l'arribada a la Catalunya central de milers de refugiats procedents dels territoris ocupats pels franquistes i la difícil situació que els tocà viure.